

Talonrakennus- ja pintakäsittelyalan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2024

TUTKINTOJEN, TUTKINNON OSIEN JA OSAAMISALOJEN SUORITUSMÄÄRÄT			OPISKELUN TAVOITE (TUTKINNON OSITTAIN) KOKO TUTKINTO TAI TUTKINNON OSA/OSIA	
TUTKINTOJEN MÄÄRÄT (kpl)		RAKENNUSALAN PT	RAKENNUSALAN PT	
Rakennusalan perustutkinto: 2220 kpl Talonrakennusalan ammattitutkinto: 195 kpl Talonrakennusalan erikoisammattitutkinto: 78 kpl Rakennusalan työmaajohdon erikoisammattitutkinto: 132 kpl Rakennustuotealan ammattitutkinto: 9 kpl		Talonrakennuksen osaamisala 1713 kpl Kivialan osaamisala 15 kpl Maarakennuksen osaamisala 18 kpl Maarakennuskoneenkuljetuksen osaamisala 453 kpl Ei tietoa 18 kpl	koko tutkinto 24447 kpl	tutkinnon osa/osia 2109 kpl
		TALONRAKENNUSALAN AT	TALONRAKENNUSALAN AT	
		Ei osaamisaloja	koko tutkinto 732 kpl	tutkinnon osa/osia 612 kpl
TUTKINNON OSIEN MÄÄRÄT		TALONRAKENNUSALAN EAT	TALONRAKENNUSALAN EAT	
Rakennusalan PT: 26556 kpl Talonrakennusalan AT: 1344 kpl Talonrakennusalan erikoisammattitutkinto: 228 kpl Rakennusalan työmaajohdon erikoisammattitutkinto 585 kpl Rakennustuotealan ammattitutkinto 33 kpl		Ei osaamisaloja	koko tutkinto 228 kpl	tutkinnon osa/osia 0 kpl
		RAKENNUSTUOTEALAN AT	RAKENNUSTUOTEALAN AT	
		Kivipohjaisten rakennuslevyjen valmistus 9 kpl	koko tutkinto 33 kpl	tutkinnon osa/osia 0 kpl
Yhteiset tutkinnon osat (YTO): 1245 kpl		RAKENNUSALAN TYÖMAAJOHDON EAT	RAKENNUSALAN TYÖMAAJOHDON EAT	
Paikalliset tutkinnon osat: 336 kpl		Rakennustyömaan työnjohdon osaamisala 72 kpl Työmaapäällikön osaamisala 60 kpl	koko tutkinto 585 kpl	tutkinnon osa/osia 0 kpl

Talonrakennus- ja pintakäsittelyalan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2024

TUTKINTOJEN, TUTKINNON OSIEN JA OSAAMISALOJEN SUORITUSMÄÄRÄT			OPISKELUN TAVOITE (TUTKINNON OSITTAIN) KOKO TUTKINTO TAI TUTKINNON OSA/OSIA	
TUTKINTOJEN MÄÄRÄT (kpl)		PINTAKÄSITTELYALAN PT	PINTAKÄSITTELYALAN PT	
Pintakäsittelyalan perustutkinto: 705 kpl Pintakäsittelyalan ammattitutkinto: 48 kpl Pintakäsittelyalan erikoisammattitutkinto: 51 kpl		Rakennusmaalauksen osaamisala, maalari 660 kpl Lattianpäällystyksen osaamisala, lattianpäällystäjä 15 kpl Teollisen pintakäsittelyn osaamisala, pintakäsittelijä 24 kpl Tuotemaalauksen osaamisala, pintakäsittelijä 6 kpl Tieto puuttuu 1-4 kpl	koko tutkinto 6717 kpl tutkinnon osa/osia 552 kpl	
TUTKINNON OSIEN MÄÄRÄT		PINTAKÄSITTELYALAN AT	PINTAKÄSITTELYALAN AT	
Pintakäsittelyalan PT: 7272 kpl Pintakäsittelyalan AT: 192 kpl Pintakäsittelyalan EAT: 225 kpl		Rakennusmaalauksen osaamisala 18 kpl Lattianpäällystyksen osaamisala 6 kpl Teollisen pintakäsittelyn osaamisala 24 kpl Tieto puuttuu 1-4 kpl	koko tutkinto 186 kpl tutkinnon osa/osia 6 kpl	
Yhteiset tutkinnon osat (YTO): 363 kpl Paikalliset tutkinnon osat: 228 kpl		PINTAKÄSITTELYALAN EAT	PINTAKÄSITTELYALAN EAT	
		Rakennusmaalauksen osaamisala 21 kpl Lattianpäällystyksen osaamisala 9 kpl Teollisen pintakäsittelyn osaamisala 21 kpl	koko tutkinto 219 kpl tutkinnon osa/osia 6 kpl	

TUTKINTOJEN, TUTKINNON OSIEN JA OSAAMISALOJEN SUORITUSMÄÄRÄT

Pohdinnat

Tutkintojen suoritusmäärät

- Tutkintomäärät ovat pysyneet viime vuosien tasolla. Rakennusalan laman takia opinnot eivät ole viivästyneet, mutta huoli tässä liittyy vastavalmistuneiden mahdollisuuksiin työllistyä alalle.

Tutkinnon osien suoritusmäärät

- Vain tutkinnon osaa tai osia suorittavien määrä on jatkanut tasaista kasvua. Jatkossa on entistä tärkeämpää hyödyntää täsmäosaamista tarpeisiin. Myös jatkuvassa oppimisessa tarvitaan kokonaisia tutkintoja, mutta paremmalla kohdennuksella saadaan parannettua tehokkuutta.

Osaamisalojen suoritusmäärät

- Tutkinnoissa on selkeät painotukset osaamisaloissa. Tärkeä on huolehtia, että myös vähemmän hyödynnettyjä osaamisaloja käytetään aina tarvittaessa.

Muut huomiot

- Rakennusalan lama on vaikuttanut alan vetovoimaan. Vuoden 2024 yhteishaussa rakennusalan perustutkinnon ensisijaisten hakijoiden määrä romahti kolmanneksen ja pintakäsittelyalan perustutkinnon noin kuudenneksen. Laman pitkittyessä vetovoiman heikentyminen voi aiheuttaa merkittävää työvoimapulaa rakennusalalle lähitulevaisuudessa.
- Vastavalmistuneiden on haastavaa löytää töitä toimialan lamassa, jolloin pelkona on, että he eivät tutkinnon suorittamisesta huolimatta pääse kiinnittymään toimialaan. Tällöin on vaarana, että he vaihtavat toimialaa, eivätkä palaa rakennusalalle, kun suhdanne paranee.

Talonrakennus- ja pintakäsittelyalan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2024

TUTKINTOJEN JÄRJESTÄMINEN		TUTKINTOJEN JÄRJESTÄMINEN
Pohdinnat		
JÄRJESTÄMISLUVAT	EI AKTIIVISET JÄRJESTÄJÄT	EI AKTIIVISET JÄRJESTÄJÄT
Rakennusalan PT: 55 kpl Talonrakennusalan AT: 45 kpl Talonrakennusalan EAT: 33 kpl Rakennustuotealan AT: 12 kpl Rakennusalan työmaajohdon EAT: 9 kpl Pintakäsittelyalan PT: 55 kpl Pintakäsittelyalan AT: 28 kpl Pintakäsittelyalan EAT: 14 kpl	Rakennusalan PT 4 kpl Talonrakennusalan AT 12 kpl Talonrakennusalan EAT 13 Rakennustuotealan AT 10 kpl Rakennusalan työmaajohdon EAT -	Pintakäsittelyalan PT: 4 kpl Pintakäsittelyalan AT: 9 kpl Pintakäsittelyalan EAT: 7 kpl
AKTIIVISET JÄRJESTÄJÄT	SUORITETTUIJEN TUTKINTOJEN KIELET (tutkintojen kpl-määrä)	Kielellinen ja maantieteellinen kattavuus sekä suoritusten jakautuminen
Rakennusalan PT: 51 kpl Talonrakennusalan AT: 33 kpl Talonrakennusalan EAT: 20 kpl Rakennustuotealan AT: 2 kpl Rakennusalan työmaajohdon EAT: 9 kpl Pintakäsittelyalan PT 43 kpl Pintakäsittelyalan AT 19 kpl Pintakäsittelyalan EAT 7 kpl	Rakennusalan PT Suomi 2139 kpl; Ruotsi 81 kpl Talonrakennusalan AT Suomi 195 kpl; Ruotsi - Talonrakennusalan EAT Suomi 78 kpl; Ruotsi - Rakennustuoteala AT Suomi 9 kpl; Ruotsi - Rakennusalan työmaajohdon EAT Suomi 132 kpl; Ruotsi - Pintakäsittelyalan PT Suomi 693 kpl; Ruotsi 12 kpl Pintakäsittelyalan AT Suomi 45 kpl; Ruotsi 1-4 kpl Pintakäsittelyalan EAT Suomi 42 kpl; Ruotsi 6 kpl	• Rakennusala koulutetaan kattavasti ympäri Suomea ja sen saavutettavuus on hyvällä tasolla. Toisaalta työllistymisen kannalta se edellyttää valmistuneille muuttamista uudelle paikkakunnalle, koska rakentaminen keskittyy erityisesti C6-kaupunkeihin. • Ammatillisen koulutuksen leikkaukset ja rakennusalan lama luovat riskin karsia erityisesti rakennusalan koulutuksesta, kun myös vetovoima on heikkoa. • Positiivista on, että opintojen läpäisy on pysynyt tasaisena. • Ruotsin kielen rooli rakennusosalalla on suhteellisen pieni, mutta alueellisesti tärkeä.

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Näyttöjen suorituspaikkojen jakautuminen

RAKENNUSALAN PT Työpaikka 58,58 % Oppilaitos 27,35 % Työpaikka + oppilaitos 5,15 % Tieto puuttuu 8,92 % TALONRAKENNUSALAN AT Työpaikka 64,38 % Oppilaitos 25,8 % Työpaikka + oppilaitos 6,16 % Tieto puuttuu 3,65 % TALONRAKENNUSALAN EAT Työpaikka 89,06 % Oppilaitos 1,56 % Työpaikka + oppilaitos 1,56 % Tieto puuttuu 7,81 % RAKENNUSALAN TYÖMAAJOHDON EAT Työpaikka 86,53 % Oppilaitos - Työpaikka + oppilaitos - Tieto puuttuu 13,47 %	RAKENNUSTUOTEALAN AT Työpaikka 100 % Oppilaitos - Työpaikka + oppilaitos - Tieto puuttuu - PINTAKÄSITTELYALAN PT Työpaikka 36,99 % Oppilaitos 46,45 % Työpaikka + oppilaitos 14,78 % Tieto puuttuu 1,78 % PINTAKÄSITTELYALAN AT Työpaikka 83,61 % Oppilaitos 6,56 % Työpaikka + oppilaitos 9,84 % Tieto puuttuu - PINTAKÄSITTELYALAN EAT Työpaikka 87,67 % Oppilaitos - Työpaikka + oppilaitos 12,33 % Tieto puuttuu -	Pohdinnat suorituspaikkojen jakautumisesta • Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen näytöt suoritetaan lähinnä työelämässä. • Perustutkintojen suorituspaikat vaihtelevat. • Tieto suorituspaikasta puuttuu edelleen liian monesta näytöstä, vaikka yleisesti tilannetta voikin pitää kohtuullisena. • Ymmärrettävästi pintakäsittelyn perustutkintojen näyttöjen suorittaminen on haastavaa, mutta koska lähes puolet näytöistä suoritetaan vain oppilaitoksessa, asia vaatii paljon työtä. • Näyttöjen suorittamista työpaikoilla haittaa merkittävästi alan lama ja sen takia mahdollisuuksia työelämässä on vähemmän. • Laadukkaan arvioinnin pohjana on toimiva yhteistyö oppilaitoksen ja työpaikan välillä. Arviointikoulutuksen tulee olla laadukasta ja riittävää. • Opiskelijan oikeusturvan takaamiseksi olennaista on päästä opinnoissa eteenpäin ja saada laadukas arviointi näytöstä. • Näyttöpaikoissa saattaa olla epäselviä kirjauksia, esim. Talonrakennusalan ammattitutkinnon osalta.
--	--	--

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Palautteet

Palautekyselyt (palautteiden asteikko 1-5)		
Pohdinnat		
OPISKELIJAPALAUTTEEN PÄÄTTÖKYSELY, NÄYTÖT Rakennusalan PT 4,3 Talonrakennusalan AT 4,6 Talonrakennusalan EAT 4,5 Rakennustuotealan AT 4,9 Rakennusalan työmaajohdon EAT 4,7 Pintakäsittelyalan PT 4,5 Pintakäsittelyalan AT 4,8 Pintakäsittelyalan EAT 4,8 (valtakunnallinen palautteiden keskiarvo 4,6) Opiskelijapalaute • Opiskelijapalaute on kiitettävää. • Rakennusalan perustutkinto on tosin hieman valtakunnallisen keskiarvon alapuolella ja sen syitä olisi hyvä selvittää sekä kehittää koulutusta.	TYÖPAIKKAOHJAAJAPALAUTE Rakennusalan PT 4,1 Talonrakennusalan AT 4,5 Talonrakennusalan EAT 4,2 Rakennustuotealan AT 5,0 Rakennusalan työmaajohdon EAT 4,1 Pintakäsittelyalan PT 4,2 Pintakäsittelyalan AT 4,4 Pintakäsittelyalan EAT 4,4 (valtakunnallinen palautteiden keskiarvo 4,2) Työpaikkaohjaajapalaute • Ohjaajien palaute on kiitettävää ja joko valtakunnallisessa keskiarvossa tai sen yli. • Palaudemääriä on tärkeä nostaa, jotta palautetta saadaan mahdollisimman laajasti.	TYÖPAIKKAPALAUTE Rakennusalan PT 4,1 Talonrakennusalan AT 4,3 Talonrakennusalan EAT 4,0 Rakennustuotealan AT 4,7 Rakennusalan työmaajohdon EAT 4,5 Pintakäsittelyalan PT 4,1 Pintakäsittelyalan AT 4,0 Pintakäsittelyalan EAT 4,4 (valtakunnallinen palautteiden keskiarvo 4,2) Työpaikkapalaute • Työpaikkapalaute on vielä kohtuullisen tuore ja dataa on kertynyt vielä melko rajallisesti. • Tämä rajoittaa tarkempaa tarkastelua ja analyysiä. • Tutkinnot ovat pääosin valtakunnallisessa keskiarvoissa, mutta pientä hajontaa on.

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Osaamisen arviointi ja kaksikantaisuuden toteutuminen ammatillisissa tutkinnon osissa

RAKENNUSALAN PT Opettaja ja työelämän edustaja (kaksikantaisuus) 68,3 % Tieto puuttuu 1,3 % TALONRAKENNUSALAN AT Opettaja ja työelämän edustaja (kaksikantaisuus) 89,0 % Tieto puuttuu 0,9 % TALONRAKENNUSALAN EAT Opettaja ja työelämän edustaja (kaksikantaisuus) 90,7 % Tieto puuttuu 3,1 % RAKENNUSALAN TYÖMAAJOHDON EAT Opettaja ja työelämän edustaja (kaksikantaisuus) 99,5 % Tieto puuttuu - RAKENNUSTUOTEALAN AT Opettaja ja työelämän edustaja (kaksikantaisuus) 100 % Tieto puuttuu -	PINTAKÄSITTELYALAN PT Opettaja ja työelämän edustaja (kaksikantaisuus) 51,5 % Tieto puuttuu 0,8 % PINTAKÄSITTELYALAN AT Opettaja ja työelämän edustaja (kaksikantaisuus) 96,6 % Tieto puuttuu - PINTAKÄSITTELYALAN EAT Opettaja ja työelämän edustaja (kaksikantaisuus) 90,4 % Tieto puuttuu - OSAAMISEN ARVIOINNIN ARVOSANAT AMMATILLISESSA KOULUTUKSESSA RAKENNUSALAN PT Keskiarvo 3,4 Ammatillinen tutkinnon osa 3,6 Yhteinen tutkinnon osa 3,1 PINTAKÄSITTELYALAN PT Keskiarvo 3,5 Ammatillinen tutkinnon osa 3,7 Yhteinen tutkinnon osa 3,3 (kansallinen ka. 3,7)	Pohdinnat kaksikantaisuuden toteutumisesta • On tärkeää, että arviointiin osallistuu työelämän edustaja. Tämä ymmärrettävästi vaikea toteuttaa, jos arviointi tehdään oppilaitoksen tiloissa. • Näytöt toimivat ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksena. Tässä työelämän edustuksella on keskeinen rooli koko järjestelmän kannalta. • Erityisesti pintakäsittelyn perustutkinnon arvioinnissa on parantamisen varaa, kun puolet näytöistä on oppilaitoksessa ja vain opettajien arvioimana. • Tieto puuttuu -luvut ovat vähäiset. Tämän voi nähdä arviointien eduksi.
--	--	---

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Pohdinnat

Oppilaitoksessa järjestettävät näytöt

- Yleisenä huomiona kiinnitettiin huomiota suuriin määriin oppilaitosnäyttöjä. Näytöt tulisi mahdollisimman laajasti suorittaa työmaaolosuhteissa.

Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmat

- Yleisenä huomiona oli vuonna 2024, että osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmia ei nähty välttämättä arjen työkaluna. Tosin, osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmat eivät enää 1.1.2025 alkaen ole koulutuksen järjestäjiä velvoittava asiakirja.

Koulutuksen järjestäjien hyvät käytännöt ja kehittämiskohteet

- Vierailukäynneillä on havaittu hyviä yhteyksiä olleen työelämään. Näihin yhteyksiin voisi panostaa lisää.
- Hyvä työelämäyhteistyö on kaiken lähtökohta. Tämä vaatii tosin molemminpuolista työtä, sekä oppilaitoksen ja työpaikan välistä yhteistyötä.

Muut huomiot

- Oikaisupyyntöjä ei ole saapunut käsiteltäväksi vuonna 2024.

TUTKINTOJEN PERUSTEIDEN JA TUTKINTORAKENTEEN TOIMIVUUS	
Pohdinnat tutkinnon perusteiden työelämävastaavuudesta, perusteiden toimivuudesta ja tutkintorakenteesta	
Rakennusalan PT Tutkinnon perusteet koettiin toimivaksi.	Pintakäsittelyalan PT Tutkinnon peruste on melko hiljattain uusittu, joten vielä ei ole noussut kommentoitavaa. Huomiona herännyt, että harjoittelutilojen puute on noussut huolenaiheeksi koska on tarvetta suuremmille tiloille ja vahvempaan yhteistyöhön työelämään näiden osalta.
Talonrakennusalan AT Tutkinnon perusteet ovat uudistumassa ja toimikunta on ollut mukana kehittämistyössä lakisääteisten tehtäviensä mukaisesti.	Pintakäsittelyalan AT Ei ole erityisiä huomioita tähän tutkinnon perusteeseen.
Talonrakennusalan EAT Tutkinnon perusteet koettiin toimivaksi. Tutkinnon peruste astunut voimaan 1.2.2023, joten tämäkin peruste on melko hiljattain uudistettu.	Pintakäsittelyalan EAT Ei ole erityisiä huomioita tähän tutkinnon perusteeseen.
Rakennusalan työmaajohdon EAT Tutkinnon perusteet ovat astuneet voimaan hiljattain ja digivihreät tutkinnon osat ovat lisätty niihin.	Pohdinnat tutkintorakenteesta Tutkintorakenne tuntuu toimivan toimikunnan toimialaan kuuluvien tutkintojen osalta. Muutokset muissa tutkinnoissa voi aiheuttaa muutoksia myös toimikunnan toimialaan kuuluvissa tutkinnoissa. Tutkinnoissa on tarpeen pysyä ajan tasalla ja huomioida työelämän tarpeita.
Rakennustuotealan AT Ei ole erityisiä huomioita tähän tutkinnon perusteeseen.	

LÄHTEET

Taustaa

Työelämätoimikunta on laatinut tilannekuvan toimialansa tutkintojen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta.

Työelämätoimikuntien tehtäviin kuuluu tuottaa vuosittain tietoa ammatillisen koulutuksen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta omalla toimialallaan (Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta 673/2017).

Työelämätoimikunnan käyttämiä lähteitä

Työelämätoimikunnalla on ollut käytössään Opetushallinnon tilastopalvelu www.vipunen.fi. Määrälliset tiedot (järjestämisluvut, suoritustiedot ja palautetiedot ym.) on poimittu alkuvuodesta 2025, jonka jälkeen tulleita päivityksiä Vipuseen ei ole päivitetty tilannekuvaan.

Siirtymäajalla olevat tutkinnot eivät sisälly määrällisiin tietoihin. Koulutuksen järjestäjien järjestämisluvista koulutuksen järjestäjien aktiivisuus määritellään sillä, onko koulutuksen järjestäjältä kirjautunut tutkintojen tai tutkinnon osien suorituksia vuonna 2024.

Vipusen raporttiseloitteesta: Tietosuojauksen vuoksi henkilöltä koskevat lukumäärät 1-4 näytetään arvona "1-4" ja neljää suuremmat lukumäärät pyöristetään lähimpään kolmella jaolliseen lukuun. Keskiarvot lasketaan suojatuilla lukumäärillä.

Lähdemateriaalina tilannekuvan pohdinnoissa on ollut esimerkiksi työelämätoimikunnan vierailukäyntiraportit, mahdolliset lausunnot tutkinnon perusteiden luonnoksista, osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmista sekä mahdolliset opiskelijoiden tekemät osaamisen arvioinnin oikaisupyynnöt. Lisäksi pohdintoja on voitu täydentää työelämätoimikunnan jäsenten omilla havainnoilla.

Työelämätoimikunnan tilannekuvat

Työelämätoimikuntien sivusto ja aikaisempien vuosien tilannetiedot ja -kuvat löytyvät Opetushallituksen [www](http://www.oph.fi)-sivustolla: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/ammattillinen-koulutus/tyoelamatoimikunnat>

Lisätietoja

Työelämätoimikuntien sihteeristö, tyoelamatoimikunnat@oph.fi

Työelämätoimikunnat
Arbetslivskommissioner

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSSTYRELSEN